

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 18. & 19. lib. 3. Regum, in quibus describitur Eliæ Sacra audacia in corripiendo Achab Rege. Ejus Sacrificium & confusio Baalitarum. Fuga Eliæ à facie Jezabel. Panis ab ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

tes præ oculis mentis suæ illud factum Elia v. 19. hujus cap. qui filium è molli sinu matris, in quo jacebat mortuus, abreptum, duro imposuit lectulo, & impositum revocavit ad vitam.

FASCICULUS XLIV.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

*Desumpta ex cap. 18. & 19. lib. 3. Regum, in quibus describitur Elia Sa-
cra audacia in corripiendo Achab Rege. Ejus Sacrificium & confusio
Baalicarum. Fuga Elia à facie Jezabel. Panis ab Angelo sugienti por-
rectus. Elisai vocatio & unctio.*

N. 197. Considera I.

Quamtaudaciam Deus inspiret viris, veræ pieta-
ti & zelo honoris sui addictis: quippe Elias hîc
sibi obvium habens Regem Achab, in furias actum,
& in has voces erumpentem cap. 18. v. 18. *Tu es, qui conturbas Israël.
Ne quidquam inde territus, retulit ocus: non ego te turbavi, sed tu, &
Domus Patris tui. Strenuè ad propositum isthoc discurret S. Chryso-
st. Homil. 5. ad Popul. asserens: Elias non spectavit Diadema, sed animam
sordibus indutam, squalentem, & omnî Reò miserius affectam respiciebat, & ipsum
intuitus captum esse, & vitiorum servum, ipsius Principatum contempsit &c. Obser-
vat Philo Hebræus: Moysen divinam legem universo Populo inculcan-
tem, non aliter fuisse locutum, ac si ad unicum tantummodò virum
verba dirigeret, ajebat enim: Non habebis Deos alienos. ut disceret inde
Posteritas: Hominem divinæ legis studiosum, & zelò honoris ejus
plenum, tam parum formidinis concipere à conferta multitudine,
quam haberet corrigendam, ac ab unico tantùm homine. Hinc S.
Hieronymus generosissimum zelotem Christum ipsum considerans,
profitetur: sibi verba deesse, quibus heroicum illud factum satis de-
prædicet, quod edidit ejiciendò omnes vendentes & ementes de Tem-
plo. Causam verò animositatis hujus assignat Euthymius dicens:*

quòd

quod Christus unus solusque tam imperterritò animò plurimos aggressus sit, debebat
 tur ejus vita, ab omni peccato remotissima. O Christiane Superior! quid
 est caulæ: quod ita trepides, aliorum crimina culpaturus, nisi defe-
 ctus solidæ pietatis & zeli, quem reperis in te, metuens: ne tibi con-
 tingat, quod impiis contigit Prophetis Baal, quorum clamores irrisit
 Elias? v. 27. cap. citati, qui solus de se ipse testari poterat v. 36. & ego
 servus tuus, & juxta Præceptum tuum feci &c. ac proin effecit: ut caderet
 ignis Domini de Cælo, & voraret Holocaustum, vidensque illud
 Populus prolaberetur in faciem, exclamans: v. 40. Dominus ipse est
 Deus.

Considera 2. Quemlibet Christianum insidias Mundi fugientem, N. 298.
 frequentur audire eadem verba, quibûs Angelus Eliam fugitivum à fa-
 cie Jezabel, & sub Junipero decumbentem fuerat allocutus cap. 19. di-
 cens: surge, & comede; grandis enim tibi restat via &c. At quares: qui-
 nam iste cibus, quò refici oporteat? respondet Glossa: sicut corpus sine
 alimento subsistere nequit, ita nec anima vivere potest sine verbo Dei. Elias hic
 pastus exprimit nature nostre infirmitatem, quibus non sufficit simplex pastus, sed
 duplex quatenus ad superna valeamus ascendere. Cælestis Magister noster
 Christus Dominus in oratione sua docet: æternum Patrem hîs ro-
 gare verbis: panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Quam Doctrinam
 expendens Doctor Angelic. Opuscul. Orat. Dom. ait: invenitur & aliud
 duplex panis, videlicet sacramentalis, & verbi Dei. Non postremum inter
 ea, quæ Deus olim Moyse dederat Præcepta, fuit illud Exodi 25. le-
 gendum: pones super Mensam panes Propositionis in conspectu meo semper. Per
 quos penes non tantum divina figurabatur Providentia, duodecim
 Tribus Israël materialî pane sustentans, sed vel maximè spiritualis
 verbi divini panis eos recreans, & in bono conservans, prout explicat
 Venerab. Beda noster tom. 4. lib. de Tabern. 1. cap. 7. sic scribens:
 Panes Propositionis super Mensam semper positi Doctores sunt spirituales, qui in
 lege Domini meditates die ac nocte, cunctis Ecclesiam intrantibus refectorem ver-
 bi cælestis offerunt &c. æstimaverant præstantiam horum panum Turbæ
 illæ, quæ integrò triduo auscultabant Christo concionanti, panem
 materialem quasi penitus interim oblitæ. Æstimaverant panes illos
 paritur Populi, qui Antonium Paduanum prædicantem etiam ardente
 sole & stillante pluviâ sub Dio audiebant. Imò usu rationis & omni
 sensu expertes lapides æstimavere hos panes: cum enim teste Raderò
 in vita Venerab. Bedæ vir Sanctus ob penuriam Auditorum concioni ci-
 tius

ius finem imponeret, lapides responderunt: *Amen venerabilis Pater.* Econtra reperire est pro pudor! creaturas, & sensu & ratione præditas, homines videlicet, & quidem verâ fide imbutos, qui parum, aut nihil æstimant sacros hosce panes. Ejusmodi sunt, qui graviorum flagitiorum sibi consciî metuunt, ne carpantur, unde Ecclesiast. 21. dicitur: *audivit luxuriosus, & displicebit ei, & projiciet illud post tergum suum.* Sicut qui gravî nausæ laborant ipsò etiam cibi aspectu torquentur: ita illis sola verbi Dei memoria bilem movet. Nec mirum teste S. Ambrosiò in Psal. 118. *quomodo enim possunt verba Dei dulcia esse in faucibus ejus, in quibus est amaritudo nequitia?* licet cæteroquin acceptissimus esset Herodi Joannes, ferre tamen cum nullatenus potuit, quando contra ejus notam libidinem cæpit verba facere, inquires: *non licet tibi habere uxorem fratris tui &c.* credo, ejusdem farinae fuisse rusticum illum, de quo Cardin. Vitriacensis Serin. 290. sequentia narrat. Obstinaverat is animum ad nullam unquam concionem audiendam: quare ad prima concinantis verba è Templo semper se proripiebat, annis non paucis in hac verbi divini maledicta nausæa transactis, moritur miser, & pro patrio more defuncti cadaver infertur Templo. Sed ecce! dum solemnes Ecclesiæ preces mœstò cantu pro eo per solvantur: Crucifixi Imago utramque manum è clavis, quibus figebatur, solutam capiti applicat, ambas aures insertis digitis occludens. Parochus ad auditores rei novitate stupefactos & territos conversus, ait: quia hic dum viveret, oclusit aures verbo Dei; hinc Deus justò judiciò preces nostras recusat audire, quas fundimus pro hujus miserimè mortui anima. Habeat ergo Infernus corpus isthoc, cujus animam jam possidet, æternis cremandam ignibus. Abrumpens ergo preces & cantum, cadaver asini sepulturæ intulit. Est porro alios reperire inter Christianos, qui ea de causa nausæant hos sacros panes, quod sibi persuadeant, se sufficienti scientiâ instructos, aliorum monitis neutquam indigere, Phariseorum æmuli, qui suis sapientes in oculis, flocci æstimavorant verba Christi, juxta illud Joan. 7. *Nunquid ex Phariseis credidit in eum aliquis?* at quàm ingens est talium Doctorum stultitia. Est enim perinde, ac si quis putaret, agris suis pluvias non esse necessarias ea de causa, quod vivus aliquis rivulus illos percurrat. Quis sapientior Moyse? & tamen à Jethro homine rudi salutaribus debuit consiliis erudiri? quis in lege divina versatior Davide, utpote qui de se Psal. 50. testatur: *occulta sapientia tua manifestasti mihi.* Et tamen
divini

divini verbi Panibus à Nathan accipiendis indiguit? S. Chrysostomus nil nisi aurum innatâ sibi facundia loquebatur, & tamen moneri se passus est à muliercula, ut subtiliorem in dicendo deponeret stylum, & planiori diceret. Sicut Medici, licet in sua arte peritissimi, quando graviter decumbunt, se aliorum curâ committunt, ita plane Christianus, etsi in Lege Dei se credat optimè eruditum esse; tamen verbi divini Pabulum non nauseare debet, ab altero sibi porrigendum: nam & pisces marini, etsi in falso semper vivant, sale nihilominus ad condiendum indigent. Ita si quis sibi persuadeat, ob infusam, aut acquisitam rerum divinarum scientiam se falsum satis esse, nihilominus aures aliis prædicantibus aperiat, ut magis salietur. Christiane Lector: cum sperem, te talium hominum de numero non esse, quibus aut scelerum ingluvies, aut inanis sapientiæ tumor nauseam erga sacros divini verbi Panes movet; hinc monitis S. Augustini haud dubiè promptas dabis aures, quibus Serm. 56. de tempore Christianos cum Elia Jezabelem, mundum videlicet fugientes alloquitur, dicens: *plus semper de cibo cordis, quàm de cibo corporis cogitemus, quia intus in homine interiori facti sumus ad Imaginem Dei, in carne autem de limo terra sumus formati. Et videte fratres: si justum est, ut caro nostra de terra facta interdum bis in die capiat cibum, & anima, quæ Imago Dei est, vix post plures dies accipiat verbum: cum tamen expediat nobis: ut amplius Dei Imaginem in nobis, quàm nostram carnem honorare debeamus. Juxta exemplum Elisæi relinquere nos oportet boves v. 20. cap. citati, id est terrena negotia, & currendum post Eliam, ut verbi divini Pabulò recreemur in anima.*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 20. & 21. lib. 3. Regum, in quibus describitur duplex Victoria Achabi, de Benedad reportata. Impia commiseratio cum victo habita. Achabi avaritia & concupiscentia vineæ. Naboth. Jezabelis savitia &c.

Considera 1. & admirare: quod Deus Achab Regi impiissimo & N. 299. rebelli victoriam ab hoste reportandam denunciari jubeat per Prophetam, & hanc quidem duplicem, ut S. Script. testatur. Quæres autem, quæ causa hujus duplicis victoriæ, etiam pessimo, & neutiquam talem gratiam promerito Principi concessa? respondeo: eam dete-
gi